

Jordemodern

Jordemodern Tidskrift sedan 1888 Bild Jon Ulvsgrd

Juni nr 4 2020

3	Redaktören: Sommar, sommar, sommar...	26	Bli en JPO-barnmorska i världen
4	Att förbereda blivande föräldrar för tiden efter förlossningen	28	Jämlikt föräldraskap, mänskliga rättigheter och amning – vi behöver jobba med detta!
8	Mindfetalness
Lära känna sitt ofödda barns rörelsemönster	31	Rapport från Nationella bäckenbottennätverket
12	Upproriska landsbygder: sociala rörelser omarbetande och motstånd mot sjukvårdens omvandling i svensk glesbygd	33	Till minne av
16	COPE – Covid-19 under graviditet och i tidig barndom	36	Förlossningsvården måste vara rustad för kris
18	Öppen mot världen
Tacksam och tillfreds med mitt yrkesliv	39	Kanslichef Kajsa Westlund går i pension
23	Sexual & Reproductive HealthCare
Chefredaktören Margareta Larsson svarar på frågor om SRHC	40	Ordförande har ordet:
Det händer mycket överallt
		42	SRAT: Det är inte som vanligt

26

8

18

12

Jordemodern

JORDEMODERN SVENSKA BARNMORSKEFÖRBUNDET (UTGIVARE) ISSN 0021-7468

Ansvarig utgivare

Eva Nordlund

Chefredaktör

Margareta Rehn
margareta.rehn@barnmorskeforbundet.se

Jordemodern förbehåller sig rätten att korta och redigera insänt material.

Manusgranskning Birgita Klepke

Grafisk formgivning Svenska Barnmorskeförbundet

Tryck Ätta.45 Tryckeri AB

Jordemodern utkommer 8 gånger per år

Prenumeration förnyas årligen – information på hemsidan barnmorskeforbundet.se

Annonsbokning

anette.rising@barnmorskeforbundet.se

Sista bokningsdag för medlemsannonser

den 10:e i månaden före utgivningsdatum

Svenska Barnmorskeförbundet

Baldersgatan 1
114 27 Stockholm
08-10 70 88
kansli@barnmorskeforbundet.se
barnmorskeforbundet.se

Barnmorskan

barnmorskan.se

Sommar, sommar, sommar...

REDAKTÖR MARGARETA REHN

• **Det blir en sommar** även i år, #Barnmorskansår2020.

Antagligen blir den lite annorlunda – det beror på coronapandemin.

Varje år uppstår samma problem när hälso- och sjukvårdens personal ska ta ut sin lagstadda semester. Regionerna drar ner på både vårdplatser och bemanning inom hälso- och sjukvården och skulle någon av personalen dessutom bli sjuk blir det svårt, om inte omöjligt, att hitta vikarier. För att lösa situationen brukar arbetsgivaren locka med extra pengar.

Att detta pågår år ut och år in beror på att vården inte ens till vardags är bemannad så att det finns extra folk om någon behöver en semesterdag, vab eller får en eller annan egen sjukdag. Det gäller förstås även barnmorskor och den reproduktiva hälso- och sjukvården: mödra- och förlossningsvård, preventivmedel och abortvård. Det som är basvård och som varje land måste se till att det fungerar – oavsett vad som i övrigt händer och sker i världen.

Vanligtvis rapporteras det en del under sommaren, både om barnmorskors arbets-situation och om att det är fullt på förlossningsavdelningar eller för korta vårdtider på BB. Det brukar också bli några artiklar och inslag om födselar utanför sjukhuset.

Vad det blir för mediabevakning i sommar är svårt att sja om. Nu har vi corona, Covid-19 och pandemi och hela hälso- och sjukvården är hårt belastad redan innan sommarsemestrarna börjat.

Debatten om den underdimensionerade och underfinansierade hälso- och sjukvården har pågått länge och den kommer att fortsätta till dess att problemen är lösta. Hur hösten blir vet ingen. Ingen vet heller hur det blir med välfärden post-pandemi?

Framtiden kan te sig lite dystert men samtidigt är det nu – efter detta – som en riktig översyn av hela hälso- och sjukvården måste till. En nationell revision där den reproduktiva hälso- och sjukvården ska ses som ett eget spår.

Nu. Snart.

Nästa nummer av Jordemodern kommer ut i början av september.

Läs mer för, av och om barnmorskor på [BARNMORSKAN.SE](https://barnmorskan.se)

Följ Svenska Barnmorskeförbundet på Instagram.

Kontaktuppgifter till förbundsstyrelse, kansli och lokalföreningar hittar du på barnmorskeforbundet.se

Nyheter och information som rör och berör barnmorskor och srhr – Svenska Barnmorskeförbundet på Facebook.

Det händer mycket överallt

Blicka framåt – framtiden är inom räckhåll. Genom att formulera en önskebild när det gäller kvinnors sexuella och reproduktiva hälsa och barnmorskans profession och kompetens har Svenska Barnmorskeförbundet skapat en gemensam vision för vårt arbete. Gemensamma mål ger oss barnmorskor kraft och lust att arbeta vidare. När vi vet vad vi vill uppnå ökar vår styrka som yrkeskår och som den professionella och fackliga organisation Svenska Barnmorskeförbundet är.

Så inleds Svenska Barnmorskeförbundets omarbetade Vision från 2019. Det handlar om kraft. Det handlar om gemenskap och gemensamma mål. Det handlar om en tydlig värdegrund som barnmorskor delar varje dag, året om.

• **Tillsammans verkar vi** för en tryggt och säker vård av god kvalitet. Vi verkar för barnmorskans möjligheter att utveckla och införa evidensbaserade arbetssätt och vi verkar för en arbetsmiljö som möjliggör heltidsarbete med en såväl balanserad som stimulerande arbetsbörda. För barnmorskan är en tryggt och hållbar arbetsmiljö genom hela yrkeslivet ett mål. Kompetensutveckling ska avspeglas i löneutveckling under hela yrkeslivet.

Det du just läst är en del av Svenska Barnmorskeförbundets strategier för arbetet framöver. Det är en bit kvar men vi måste ha mål och mening med vårt arbete, särskilt nu i svåra tider. En stor del handlar nu om ”huret”. Hur gör vi detta tillsammans? Arbetet sker till stor del lokalt i samarbete med våra förtroendevalda barnmorskor som i sin tur har kontakt med våra lokalföreningar.

Det finns inte en modell för alla, vilket gör att förutsättningarna för att bedriva vårdutveckling utifrån modern barnmorskaforskning kan se olika ut. I en del av landet

EVA NORDLUND
FÖRBUNDSORDFÖRANDE
eva.nordlund@barnmorskeforbundet.se

kanske barnmorskor har förutsättningar för att börja arbeta med kontinuitet i vårdkedjan, till exempel i en caseload midwifery modell. På ett annat ställe skapas kontinuitet genom att barnmorskan som följt graviditeten även kan följa upp efter förlossningen under postnatal perioden. Hembesök efter födseln med mobila barnmorskor finns nu på allt fler platser. Tryggt för kvinnan och familjen och ett kul arbetssätt för barnmorskan. Jag är säker på att mycket kan göras inom gynekologin för att förbättra för de som söker hjälp för olika gynekologiska problem eller för den äldre kvinnans behov. Men all professionell vårdutveckling måste fungera tillsammans med bra arbetstidsmodeller och vettig lönesättning. Då kommer barnmorskor att stanna kvar i yrket och få ett hållbart yrkesliv.

Jag följer nogsamt allt som sker. Jag förstår att många barnmorskor har det tungt, har fått anpassa sig och vara flexibla med arbetsuppgifter samtidigt som villkoren för semester är riktigt dåliga. Arbetsgivarna har på en del arbetsplatser utnyttjat varje kryphål i de centrala avtalen med usla konsekvenser för barnmorskor, men det betyder också att avtalens svagheter har blivit

tydliga. Den kunskapen finns med inför förhandlingarna om nya avtal.

Det händer mycket överallt och du som medlem ska inte tveka att ta kontakt med den som är förtroendevald på din arbetsplats, inom samma verksamhet eller direkt med SRATs kansli när du hamnar i svårigheter.

Jag avslutar med något roligt. Den 5 maj prövade vi ett nytt sätt att kommunicera och alla medlemmar fick mejl med länk för att kunna lyssna på digitala föreläsningar av våra forskare. Det blev en fantastisk rolig och stimulerande dag som gav mersmak. Håll utkik efter och se fram emot nya spännande möjligheter framöver.

Det blir en sommar även det här året. Jag önskar er en acceptabel arbetssituation och förhoppningsvis lite vila däremellan.

Jag önskar också att vi fortsätter att stå stadigt i vår profession och att vi håller ihop. Tillsammans fixar vi även den här sommaren och till hösten räknar vi med att allt ser annorlunda ut.

Hej så länge!
Eva

Svenska Barnmorskeförbundets ordförande Eva Nordlund är nu ledamot i SRATs förbundsstyrelse.

Då en ledamot i SRATs förbundsstyrelse valt att avsluta sitt uppdrag kallades SRATs högsta beslutande organ, förbundsstyrelsen, till ett möte per capsulam för ett fyllnadsval.

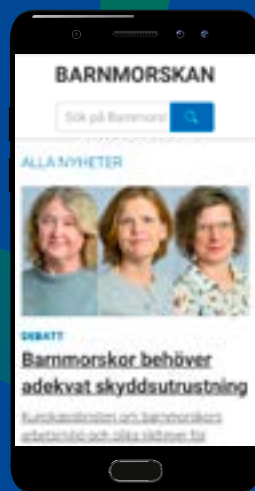
Valberedningens förslag var Eva Nordlund, Svenska Barnmorskeförbundet och förbundsstyrelsen beslutade enhälligt enligt förslaget. Beslutet gäller från och med den 27 april 2020.

Svenska Barnmorskeförbundet. En del av SRAT.
www.srat.se

Jordemodern

Följ Svenska
Barnmorskeförbundet
på Instagram

Läs mer för, av och om
barnmorskor på
BARNMORSKAN.SE

**Jordemodern önskar
en skön sommar!**